

سرچشمه را اصلاً بر مبنای زمان بندی محدود نساختیم و آن را معطوف به رویدادهای خاص مانند دهه فجر انقلاب یا هفته دفاع مقدس نکردیم. ما بایزه کار را در طول سال دیدیم و بر همین اساس به موضوعات مختلف مرتبط به دهه های ۴۰، ۵۰ و ۶۰ پرداختیم

قاب کوچک

ویژه نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
شنبه ۳ دی ۱۴۰۱ • شماره ۸۲۷

روز در روز

۱ فضای برنامه با آن که تخصصی بود، ولی یک نوع صمیمیتی در آن وجود داشت. به عنوان مجری، این فضای خودمانی را چطور ایجاد کردید؟

یکی از دلایل آن این بود که حداقل دو جلسه پیش ضبط برنامه، با مهمان آن قسمت جلسه حضوری یا تلفنی می گذاشتم و گپ می زدیم. حتی برای یکی از مهمانان برنامه ما سه روز با هم صبحانه، ناهار و شام خوردیم و در این بین صحبت کردیم. این صحبت ها باعث می شد تا سوژه گفت و گو جلوی دوربین راحت باشد و بحث های خودمانی شکل بگیرد.

۲ این فضای غیررسمی چقدر به راحت شدن اجرا در برنامه های تخصصی کمک می کند؟

خب تحصیلات من در زمینه تاریخ است و موضوعاتی که در برنامه مطرح می شد برای خودم جذاب بود و فضای خودمانی برنامه کمک می کرد تا من نه به عنوان هدایتگر برنامه بلکه به عنوان یک پرسشگر که به دنبال پاسخ برای سوالاتش است از حضور مهمانان استفاده کنم. به نظرم بیننده هم این حس و حال را به خوبی حس کرده است.

۳ ویدئوهای برنامه سرچشمه در فضای مجازی هم بازتاب خوبی داشت، این هم افزایی چقدر به دیده شدن این کار کمک کرد؟

بخش های مختلفی از برنامه در فضای مجازی بازتاب داشت و به اصطلاح وایرال شد. متأسفانه شبکه اجتماعی اینستاگرام، سه بار صفحه برنامه سرچشمه را به دلیل پرداختن به موضوع جنایت های منافقین بست. ما به موضوع «عملیات مهندس» منافقین در دهه ۶۰ و جنایت های آنها در کشتار مردم پرداخته بودیم و اینستاگرام صفحه را بست. یکی از مزیت های فضای مجازی این است که برای نسل امروز که کمتر به خواندن و بیشتر به دیدن علاقه دارد، فرصت خوبی است که با موضوعات جدید آشنا شود و همین آشنایی، زمینه جست و جوی بیشتر را برای او فراهم کند.

۴ چند قسمت «سرچشمه» تولید شد؟ برنامه در سه فصل تولید شد؛ فصل اول برنامه با اجرای آقای امین فرج الهی بود و دو فصل بعدی را من حضور داشتم و هر فصل بین ۲۴ تا ۲۶ قسمت داشت.

۵ آخرین قسمت این برنامه چه زمانی تولید شد؟ بهمن پارسال ضبط داشتیم.

۶ سرچشمه همزمان از چند شبکه پخش می شد که در نوع خودش جالب توجه است!

از شبکه های چهار، پنج و خبر پخش می شد.

۷ فصل بعدی سرچشمه چه زمانی تولید می شود؟ از من به عنوان سردبیر برنامه طرح خواسته اند، ما هم موضوعات و فهرست مهمان ها را ارائه داده ولی هنوز پاسخی دریافت نکردیم.

گفت و گوی «قاب کوچک» با سردبیر و مجری برنامه سرچشمه

«سرچشمه» تاریخ را از نگاه شاهد عینی می دید

جودوی: تاریخ شفاهی با کمک رسانه ملی ماندگار می شود

پرداختن به تاریخ معاصر در قالب برنامه های تاریخ شفاهی، اقدامی است که صداوسیما آن را در سال های اخیر به صورت جدی تری دنبال کرده است. بازخوانی حوادث و چالش های تاریخ معاصر با حضور شاهدان و ناظران، ضمن رفع برخی گره های تاریخی، برای نسلی که فقط اطلاعاتی کلی در خصوص حوادث گذشته دارد، جالب توجه است. «سرچشمه» یکی از نمونه های موفق پرداختن به تاریخ معاصر در رسانه ملی است که هنوز هم بازپخش آن از شبکه های مختلف سیما انجام می شود. «قاب کوچک» در گفت و گو با حسین جودوی، سردبیر، کارشناس و مجری برنامه «سرچشمه» به این برنامه پرداخته است.

محمدصادق عابدینی
روزنامه نگار

برنامه به خصوص در موضوعی تخصصی مثل تاریخ معاصر کمک کند؟

یکی از مواردی که برخی برنامه های گفت و گو محور با موضوع تاریخ معاصر با آن مواجه بودند، نبود تخصص در تیم تولید است. در حالی که وقتی مجری و تیم تحقیقاتی برنامه، تحصیلات مرتبط داشته باشند یعنی تاریخ شناس باشند، در سوژه یابی، انتخاب مهمان برنامه و طراحی سوالات و محور گفت و گوها، کاملاً تخصصی نگاه می کنند.

۱ نکته ای که در سرچشمه به چشم می آمد این است که نگاه برنامه اصلاً محدود و مناسبتی نبود. این رویکرد چطور به غنای کار کمک کرد؟

۲ سرچشمه بر مبنای روایت تاریخ شفاهی شکل گرفته که می تواند به ثبت زوایای ناگفته ای از تاریخ معاصر کمک کند. چرا این نوع برنامه سازی خیلی دیر در رسانه ملی مورد توجه قرار گرفته است؟

این مشکل به رسانه ملی بازمی گردد، در کل کشور ما به تاریخ شفاهی آن طور که شایسته است، نپرداخته ایم. حتی در جوامع دانشگاهی هم می بینیم که موضوع تاریخ شفاهی مورد توجه نبوده و حتی نگاه مثبتی به آن نداشته اند، در حالی که در دنیا جایگاه تاریخ شفاهی شناخته شده است و سال ها روی آن کار می شود.

۳ سرچشمه نسبت به برنامه های مشابهی که از تلویزیون پخش می شود، در دعوت از مهمانان، متفاوت عمل کرده است. چهره های کمتر دیده شده به این برنامه آمدند، چقدر این کار به برنامه در رسیدن به اهدافش کمک کرد؟

یک آسیب شناسی درباره برنامه های تاریخ شفاهی محور که در سال های اخیر از طریق شبکه های مختلف پخش شده، این بود که چهره های محدودی را در اغلب برنامه ها می دیدیم. چهره های مشهوری که اغلب همه حرف هایشان درباره موضوعات مختلف را بیشتر زده اند و دیگر حرف جدید یا زاویه خاصی برای بیان موضوع باقی نمی ماند. به نظرم صداوسیما می تواند با تغییر در نوع نگاه به دعوت از چهره ها به خصوص در شهرستان ها به ثبت وقایع انقلاب اسلامی کمک بزرگی کند.

۴ حضور یک مجری متخصص چقدر می تواند به غنای

